

Missa funeral pel repòs etern del Papa Francesc
Catedral de Santa Maria de Tortosa — dissabte 3 de maig de 2025, 11:00h

Textos bíblics: Fets dels Apòstols 10,34-43; salm 22; Filipencs 3,20-4,1; Joan 21,15-19

Estimats germans i germanes en Crist,

Ens trobem avui, units com a gran família diocesana, en aquesta Catedral, l'església mare de totes les esglésies de la nostra diòcesi, per acomiadar amb fe i esperança el Papa Francesc. El bisbe de Roma, successor de l'apòstol Pere, va morir el Dilluns de Pasqua, el 21 d'abril de l'Any Jubilar 2025 que celebrem sota el lema que ell va triar: *Pelegrins d'esperança*. Avui ens apleguem entorn de l'Eucaristia, font i cim de la vida cristiana, sostinguts per la Paraula de Déu que hem escoltat i pel testimoni d'un bon pontífex, un home de Déu que, com Pere a l'Evangeli, va estimar el Senyor i va pasturar amb fidelitat el seu ramat.

L'evangeli segons sant Joan ens ha posat davant l'escena tan commovedora entre Jesús i Pere a la riba del llac. “Simó, fill de Joan, m'estimes?” I davant la triple resposta de Pere, Jesús respon: “Pastura els meus anyells.” No podem escoltar avui aquest diàleg sense pensar en el Sant Pare Francesc. Un home que, interrogat una i mil vegades pel Senyor —en l'oració, en el servei, en el dolor i en la joia—, va respondre amb la seva vida: “Senyor, tu ho saps tot, tu saps que t'estimo.”

Francesc ha estat un pastor que ha estimat. Ha estimat amb gestos senzills, amb paraules clares, amb actituds profètiques. Ha estimat sortint a les perifèries, trencant murs, posant en el centre els més petits, els descartats, els pobres. Ha estimat sense demanar res a canvi, des del silenci de la pregària fins a la força de les seves intervencions públiques.

Com Pere en els Fets dels Apòstols, també ell ha proclamat que “Crist viu i ens vol vius” (cf. exhortació apostòlica *Christus vivit*): aquell que “passà fent el bé”, aquell a qui Déu ha ressuscitat, i de qui ell mateix ha estat testimoni davant els homes. Francesc ha anunciat Crist Ressuscitat amb la seva veu, amb els seus escrits, amb els seus gestos espontanis i sorprenents, amb les seves visites, amb la seva mirada.

I no ha estat pas una tasca fàcil. El camí ha estat marcat també per la creu, a voltes per la incomprensió, i també per la fragilitat física, el dolor i la malaltia. Però ell ha continuat guiant el poble de Déu com un pastor infatigable, fins al darrer minut, impartint la solemne benedicció *Urbi et Orbi* el Diumenge de Pasqua. Com escrivia sant Pau als cristians de Filips, ell ha esperat “el Salvador, Jesucrist, el Senyor”, i ha esperat que el seu cos mortal fos transfigurat per la glòria. Aquest desig profund d'unió amb Crist travessa tota la seva vida i ara arriba a la seva plenitud.

El salm que hem cantat ressonava com una confessió de confiança: “El Senyor és el meu pastor, no em manca res.” Aquesta pregària descriu amb senzillesa l’itinerari espiritual del Papa Francesc. Enmig de valls fosques, ha confiat; enmig de taules parades davant els adversaris, ha beneït; enmig d’un món desconcertat, ha anunciat la misericòrdia. En tot moment, ha caminat sota la mirada del Bon Pastor.

Ha estat un home de fe, de pregària, d’arrelament profund en l’Evangeli. I des d’aquesta arrel ha brotat un magisteri ric, fecund, encarnat. En les seves quatre encíclics, set exhortacions apostòliques, 39 constitucions apostòliques, nombroses cartes apostòliques -la majoria d’elles en forma de *Motu Proprio*-, dues butlles per als Anys Sants, a més de les catequesis proposades en les audiències generals i les al·locucions pronunciades en diverses parts del món, ha traçat un mapa per al nostre temps: ha il·luminat la nostra fe amb *Lumen fidei*; ha defensat la Creació amb *Laudato si’*; ha anunciat la fraternitat amb *Fratelli tutti*; ha posat l’alegria de l’Evangeli al centre de la missió amb *Evangelii gaudium*; ha aprofundit en la bellesa i complexitat de l’amor familiar amb *Amoris laetitia*. I recentment, amb la seva darrera i profunda encíclica *Dilexit nos*, ens ha recordat que tot neix del cor de Crist que ens ha estimat primer.

He viscut la gràcia de poder ser present a Roma durant les seves exèquies. En silenci, davant les seves despulles, vaig pregar per tots i totes vosaltres, per la nostra diòcesi tortosina, per tota l’Església. Vaig pregar davant el seu fèretre amb el cor ple de noms, de rostres, portant-li i oferint-li les pregàries de tots vosaltres. La plaça de Sant Pere, al Vaticà, i tota la Via de la Conciliazioni i carrers adjacents eren plens de gom a gom com mai, amb un silenci corprenedor, propi de la gran família de famílies que és el Sant Poble fidel de Déu, l’Església en oració, l’Església que estima i que recorda i encomana el bon Papa Francesc a la misericòrdia del Senyor. Recordo amb emoció les paraules del Cardenal Re, tan sentides: “Ha estat un pastor segons el cor de Déu.” I la veu del Cardenal Parolin, tan plena de pau: “La tristesa per la seva partida es transforma en confiança pasqual.”

El Papa Francesc ha estat un regal per a l’Església i per al món. Ens ha mostrat que es pot governar des de la humilitat, parlar des de la senzillesa, estimar amb la força de l’Evangeli. Ha estat un home de Déu i un germà per a tothom. Pastor de mirada neta, d’abraçada franca, de paraula valenta i compassiva.

La seva vida i el seu pontificat han estat travessats per la misericòrdia. Aquesta ha estat la clau de la seva predicació i del seu estil. Va saber fer de l’Església un lloc de trobada per a “todos, todos, todos”, una llar per als ferits, un espai de reconciliació. Ha sigut veu dels sense veu. Ha clamat incansablement per la pau al món, advertint que estem com en una “tercera guerra mundial a pedaços”. Ha lluitat contra els abusos sexuals i contra els abusos de consciència i de poder. Ha denunciat les injustícies del món, ha posat al centre els pobres, els migrants, els descartats. Ha recordat al món que la dignitat de la persona és infinita i està per sobre de tota estructura econòmica, política o ideològica.

Va somiar una Església pobra per als pobres. I ho va fer realitat. Amb gestos petits i amb reformes valentes. Va voler una Església que surti, que no es tanqui, que arrisqui. Va encoratjar el diàleg, la pau, la justícia. I ho va fer no només amb discursos, sinó amb la seva pròpia vida, donada, senzilla, coherent.

El seu llenguatge era clar, comprensible, directe. Sabia parlar a tothom. I tothom el sentia proper. Molts han dit: “Amb aquest Papa, m’he sentit de nou a casa.” I així ha estat. Perquè el Papa Francesc no era un home de distància, sinó de proximitat. No un home de poder, sinó de servei.

El Papa Francesc ha sofert. Ha portat la creu de les crítiques, de les incomprensions, de la malaltia. Però ho ha viscut amb serenor i fidelitat. Ha ofert tot pel bé de l’Església. I ha estimat fins a l’últim dia. Fins i tot en la seva darrera aparició, el Diumenge de Pasqua, ens va beneir amb un somriure i amb una mirada plena de pau.

Des de les diòcesis amb seu a Catalunya l’hem sentit proper. Va mostrar sensibilitat pel nostre poble, per la nostra llengua, per la nostra realitat. L’any 2023 va regalar la *rosa d’or* a la Mare de Déu de Montserrat. Ha estat un referent moral enmig d’un món convuls. Ha parlat de reconciliació, de memòria, de fraternitat. Ha trencat murs i ha obert portes.

Avui, el recordem i el plorem. Però també renovem el nostre compromís. Perquè el millor homenatge que li podem fer és continuar el camí que ell ens ha marcat: ser Església en sortida, sinodal, fraternal, misericordiosa, acollidora, compromesa, alegre, fidel a Crist i atenta al món. Com ja m’heu sentit dir aquests dies, el Papa Francesc ha deixat el llistó molt alt i ens ha posat deures ja que ara ens toca anar aplicant, amb l’ajuda de Déu, el *Document Final del Sínode*, signat per ell com a magisteri ordinari del successor de Pere i demanant-nos que sigui acollit i que “les paraules compartides vagin acompanyades dels fets”. En tot aquest curs pastoral, a la nostra diòcesi, així ho estem intentant fer, discernint unes prioritats evangelitzadores, pregant i treballant, amb la gràcia del Senyor, sota el lema *Caminem junts plens d’esperança*.

Preguem pel Papa Francesc, que el Senyor l’aculli en la pau eterna. Preguem també pel Col·legi Cardenalici, cridat aviat a escollir un nou Pastor per a l’Església universal. I preguem per nosaltres, perquè sapiguem custodiar, amb humilitat i coratge, el gran llegat que ell ens ha confiat.

El Papa Francesc acostumava a cloure els seus discursos i trobades dient: “no s’oblidin de pregar per mi”. Estimat Papa Francesc, ara et demanem que siguis tu qui preguis per nosaltres des del cel.

Que la Mare de Déu, *Salus populi romani*, t’acompanyi amb tendresa i et cuidi, a tu, fill seu, que tant la vas estimar visitant-la sempre, abans i després dels teus viatges apostòlics arreu del món, pregant davant la seva bella icona a la basílica de Santa Maria la Major, on ara reposen les teves despulles.

Papa Francesc, que tant has estimat l’Església i el món sencer, descansa en la pau del Senyor vivint la fi benaurada.

Amén.

† Sergi Gordo Rodríguez
Bisbe de Tortosa